

The road not taken

Beschrijving

[Robert Frost](#) (1874 – 1963) is een dichter die heel bekend werd door zijn gedicht – *The road not taken* – uit zijn poëziebundel *Mountain Interval* die in 1916 werd gepubliceerd.

Een gedicht dat voornamelijk een cult-status kreeg door de laatste twee regels. Dat waren ook de regels die ik er van kende, maar ik had nooit het geheel gelezen. Gelukkig is het internet alwetend en regelde dat deze lacune in mijn opvoeding opgelost werd:

Two roads diverged in a yellow wood, And sorry I could not travel both And be one traveller, long I stood And looked down one as far as I could To where it bent in the undergrowth; Then took the other, as just as fair, And having perhaps the better claim, Because it was grassy and wanted wear; Though as for that the passing there Had worn them really about the same,	Twee wegen gingen uiteen in een geel bos, En sorry dat ik niet beide kon reizen En als Ã©Ã©n reiziger, lang stond ik En keek er zo ver mogelijk naar beneden Naar waar het in het kreupelhout boog; Toen nam de andere, net zo eerlijk, En met misschien wel de betere claim, Omdat het met gras begroeid was en slijtage nodig had; Maar wat dat betreft het passeren daar Hadden ze eigenlijk ongeveer hetzelfde gedragen,
And both that morning equally lay In leaves no step had trodden black. Oh, I kept the first for another day! Yet knowing how way leads on to way, I doubted if I should ever come back.	En beiden lagen die ochtend gelijk In bladeren was geen enkele trede zwart getreden. Oh, ik heb de eerste nog een dag bewaard! Maar wetend hoe de weg naar de weg leidt, Ik twijfelde of ik ooit terug zou komen.
I shall be telling this with a sigh Somewhere ages and ages hence: Two roads diverged in a wood, and I I took the one less travelled by, And that has made all the difference.	Ik zal dit met een zucht vertellen Ergens eeuwen en eeuwen vandaar: Twee wegen scheidden in een bos, en ikâ? Ik nam de minder bereisde, En dat heeft het verschil gemaakt.

Thema

Het gedicht is onderwerp geweest van vele analyses en thema duidingen. Deze staat op Wikipedia:

â??Het is een dubbelzinnig gedicht dat de lezer uitnodigt om na te denken over keuzes in het leven. Als het leven een reis is, belicht dit gedicht de momenten in het leven waarop een beslissing moet worden genomen en de mens zich afvraagt: â??Welke kant ga ik nu op?â?•.

Die ambiguÃ«teit komt voort uit de kwestie van de vrije wil versus het determinisme¹: kiest de spreker er bewust voor om een weg te nemen buiten de gebaande paden of laat hij zich beÃ«nvloeden door bijvoorbeeld maatschappelijke conventies (de mainstream).

The Road Not Taken gaat over wat er niet is gebeurd. Geconfronteerd met een belangrijke bewuste beslissing, kiest de spreker de minst populaire mogelijkheid, het pad van de meeste weerstand.

Robert Frost schreef dit gedicht om een trekje van zijn vriend Edward Thomas, een Engels-Welsh dichter, te belichten, die op elke wandeling die ze samen maakten spijt kreeg over de weg die ze niet hadden gekozen omdat ze zo ongetwijfeld veel boeiende dingen waren misgelopen. Hoewel Frost het gedicht dus aanvankelijk als ironisch en lichtvoetig had bedoeld, werd het door zijn lezers veel ernstiger opgevat.â?•

Robert Frost in 1913

Iedereen heeft het mis

In *The Paris Review* van september 2015 stond een artikel waarin wordt uitgelegd dat dit populaire gedicht door iedereen verkeerd is begrepen:

“En bijna iedereen heeft het mis. Het meest opmerkelijke aan ‘The Road Not Taken’ is niet zijn immense populariteit (wat opmerkelijk genoeg is), maar het feit dat het populair is om schijnbaar de verkeerde redenen. Het is de moeite waard hier even te pauzeren om een waarheid te onderstrepen die zo voor de hand liggend is, dat ze vaak als vanzelfsprekend wordt beschouwd: de meest gevierde artistieke projecten staan erom bekend dat ze in wezen zijn wat ze beweren te zijn.

Als we in december ‘White Christmas’ spelen, gaan we er terecht van uit dat het een lied is over herinnering en verlangen, gecentreerd rond het beeld van sneeuw die valt met Kerstmis.

Als we Ulysses van Joyce lezen, gaan we er terecht van uit dat het een complex verhaal is over een reis door Dublin, gefilterd door vele stemmen en stijlen. Een cultureel aanbod kan eenvoudig of complex zijn, gekookt of rauw, maar het publiek weet bijna altijd wat voor soort gerecht wordt geserveerd.

Zelfbevestiging

Het gedicht van Frost zet deze verwachting op zijn kop. De meeste lezers beschouwen "The Road Not Taken" als een lofzang op triomfantelijke zelfbevestiging (Ik nam degene die minder werd bereisd), maar de letterlijke betekenis van de eigen regels van het gedicht lijkt volledig in tegenspraak met deze interpretatie. De spreker van het gedicht vertelt ons dat hij op een bepaald moment in de toekomst zal vertellen hoe hij de minder bereisde weg heeft genomen, maar hij heeft al toegegeven dat de twee paden gelijkmatig liggen / in bladeren en het passeren daar / Hadden ze eigenlijk ongeveer hetzelfde gedragen.

Dus de weg die hij later minder bereisd zal noemen, is eigenlijk de gelijk bereisde weg. De twee wegen zijn uitwisselbaar.

Wolf in schaapskleren

Volgens deze lezing zal de spreker dan eeuwen en eeuwen vandaar beweren dat zijn beslissing het verschil maakte, alleen omdat dit het soort bewering is dat we doen als we onszelf willen troosten of de schuld willen geven door aan te nemen dat onze huidige positie het product is van onze eigen keuzes (in tegenstelling tot wat voor ons is gekozen of ons bij toeval is toegewezen).

Het gedicht is geen eerbetoon aan can-do individualisme; het is een commentaar op het zelfbedrog dat we beoefenen bij het construeren van het verhaal van ons eigen leven.

"The Road Not Taken" is misschien wel, zoals de criticus Frank Lentricchia het gedenkwaardig uitdrukte, het beste voorbeeld in alle Amerikaanse poëzie van een wolf in schaapskleren.

Maar we zouden verder kunnen gaan: het is misschien wel het beste voorbeeld in de hele Amerikaanse cultuur van een wolf in schaapskleren.

Twee doelgroepen

Hierin lijkt het sterk op zijn schepper. Frost is de enige grote literaire figuur in de Amerikaanse geschiedenis met twee verschillende doelgroepen, waarvan er één regelmatig aanneemt dat de ander is misleid.

Het eerste publiek is relatief klein en bestaat uit poëzie- en literatie-liefhebbers, van wie de meesten in dezelfde academische subcultuur van de kunstvorm leven. Voor deze lezers is Frost een steunpilaar van syllabi en seminars, en een regelmatig onderwerp van wetenschappelijke artikelen (hoewel hij bij lange na niet de interesse wekt die Ezra Pound en Wallace Stevens genieten).

Hij wordt als somber, duister, complex en manipulatief beschouwd; een echte dichter, geen historisch artefact zoals Longfellow of een volksballadeer zoals Carl Sandburg.

Hoewel Frost niet de meest gewaardeerde dichter van het begin van de twintigste eeuw is, praten maar heel weinig toegewijde poëzielezers over hem alsof hij wenskaartverzen schreef.

Yankee

Dan is er het andere publiek. Dit is de grote massa lezers van alle leeftijden die een paar regels kunnen citeren van "The Road Not Taken" en "Stopping by Woods on a Snowy Evening", en mogelijk "Mending Wall" of "Birches", en die denken aan Frost als zo typisch Amerikaans als amberkleurige graangolven.

Voor deze lezers (althans dat neemt het eerste publiek vaak aan) is hij niet somber of sardonisch, maar

---

eerder een symbool van het stoïcisme van de Yankee en de wijsheid van het platteland. Dit publiek is groot. Inderdaad, de zoekpatronen van Google-gebruikers geven aan dat, in termen van populariteit, de echte collega's van Frost niet Pound of Stevens of Eliot zijn, maar eerder figuren als Pablo Picasso en Winston Churchill.

Frost is niet zomaar die zeldzame vogel, een populaire dichter; hij is een van de bekendste personages van de afgelopen honderd jaar in elke culturele arena. In de hele Amerikaanse geschiedenis zijn Mark Twain en Edgar Allan Poe de enige schrijvers die hem kunnen evenaren of overtreffen.

De enige dichter in de geschiedenis van de Engelstalige verzen die meer aandacht trekt, is William Shakespeare.

Smaak van de massa

Dit niveau van herkenning maakt poëzielezers ongemakkelijk. Dichters, nemen we aan, zijn niet populair in ieder geval niet na ongeveer 1910. Als iemand populair wordt, moet hij ofwel een tweederangs talent zijn dat zich richt op de smaak van de massa (zoals Sandburg vaak wordt gedacht) of er moet een soort van verwarring of bedrog zijn. De laatste verklaring wordt over het algemeen toegepast op de beroemdheid van Frost.

Zoals Robert Lowell het ooit verwoordde: "Robert Frost om middernacht, het publiek weg / in rook opgegaan, de grote act in de mottenballen op de plank gelegd."

De "grote act" is voor het publiek van gewone lezers, maar zijn echte bewonderaars weten wel beter. Hij is echt een wolf, zeggen we, en alleen de schapen worden voor de gek gehouden. Het is een verklaring die Frost zelf soms aanmoedigde, net zoals hij altijd opschepte over de listigheid van "The Road Not Taken" in privécorrespondentie. ("Ik wed dat niet een half dozijn mensen kunnen vertellen wie er is geraakt en waar hij is geraakt door mijn Road Not Taken", schreef hij aan zijn vriend Louis Untermeyer.)

In die zin is het gedicht symbolisch. Net zoals miljoenen mensen de taal kennen over de weg "minder bereisd" zonder te begrijpen wat die taal eigenlijk zegt, herkennen miljoenen mensen de auteur zonder te begrijpen wat die auteur eigenlijk aan het doen was.

Wolf en schaap

Maar is deze kijk op "The Road Not Taken" en zijn maker helemaal juist? Gedichten zijn tenslotte geen argumenten: ze moeten worden geïnterpreteerd, niet bewezen, en dat proces van interpretatie laat een scala aan mogelijkheden toe, sommige ondersteund door dictie, sommige door toon, sommige door eigenaardigheden van vorm en structuur.

Het is zeker verkeerd om te zeggen dat "The Road Not Taken" een rechtlijnige en sentimentele viering van individualisme is: deze interpretatie wordt tegengesproken door de eigen regels van het gedicht. Toch is het ook niet helemaal juist om te zeggen dat het gedicht slechts een veelbetekenende literaire grap is, vermomd als versleten tijdschriftvers dat er op de een of andere manier in is geslaagd miljoenen lezers voor de gek te houden gedurende honderd jaar. Een rol die te kunstzinnig wordt aangenomen, wordt niet langer een rol, maar wordt in plaats daarvan een vorm van identiteit: een observatie die evenzeer opgaat voor Robert Frost zelf.

Een van de grootste pleitbezorgers van Frost, Richard Poirier, heeft met betrekking tot Frosts erkenning onder gewone lezers geschreven dat "het geen zin heeft om de populariteit weg te redeneren, alsof het een misvatting is die wordt ingegeven door een pose." Evenzo heeft het geen zin om te proberen de algemene verkeerde interpretaties van "The Road Not Taken" weg te redeneren alsof het een

---

vergissing was die werd aangemoedigd door fraude.

Het gedicht gaat wel en niet over individualisme, en het gaat wel en niet over rationalisatie.

Het is niet zozeer een wolf in schaapskleren als wel een wolf die op de een of andere manier ook een schaap is, of een schaap dat ook een wolf is. Het is een gedicht over de noodzaak om te kiezen dat op de een of andere manier, net als de auteur, nooit zelf een keuze maakt â?? dat ons in plaats daarvan herhaaldelijk terugbrengt naar hetzelfde raadselachtige, door bladeren beschaduwde kruispunt, en dan te kiezen.

---

¹ Determinisme is een filosofisch concept dat stelt dat elke gebeurtenis of stand van zaken niet zomaar willekeurig is, maar een oorzaak heeft. Die oorzaak kan in het verleden liggen, in dat geval is het *causaal determinisme*. Het kan ook juist in de toekomst liggen, in dat geval is het *teleologisch determinisme*. Het causaal determinisme veronderstelt dat de toestand van het heden veroorzaakt is door eerdere gebeurtenissen volgens de causale wetten die de wereld regelen en beheersen. Binnen het causaal determinisme zijn er echter veel verschillende standpunten in te nemen.

Bij het teleologisch determinisme wordt verondersteld dat gebeurtenissen zich afspelen met een bepaald doel, dat bepaald wordt door hogere (goddelijke) machten, volgens een bepaald goddelijk

---

plan.

Betrokken op het lot van de mens sluit een radicale interpretatie (het harde determinisme) in feite de menselijke vrije wil uit, omdat heden en verleden vastliggen ofwel in causale wetten, ofwel vanwege voorbeschikking (Predestinatie).

Volgens het absoluut determinisme volgt een situatie in het heelal onontkoombaar uit de vorige situatie (dit werd populair nadat *Newton* zijn wetten had gepubliceerd). Hieruit zou de conclusie kunnen worden getrokken dat de vrije wil van de mens niet bestaat, omdat beslissingen enkel op één manier genomen zouden kunnen worden. Bij die beslissingen spelen ideeën en gevoelens van de mens een rol, maar ook die moeten een logisch gevolg zijn van een vorige situatie.

Datum aangemaakt
2023/07/11

default watermark